

Hoogspanningsmasten: wel een gezondheidsprobleem

Er staan prominent in Voorschoten relatief veel (16) oude zgn. Donau hoogspanningsmasten. In het landelijk gebied maar ook vlak langs woningen gesitueerd. Dit geeft al vele tientallen jaren onrust bij omwonenden, die frequent bij de gemeente aangedrongen hebben op actie tot onderkabeling of verplaatsing. Zo hebben bewoners van de B. Gemmekelaan / Boschgeest, het Wedde, British School, Burgemeester Verver Aartsenlaan e.o. en het Platform Hoogspanning in Voorschoten hierop aangedrongen en zelfs rechtszaken gevoerd. Redenen: ruimtelijke inpassing, veiligheid, zicht, geluidsoverlast maar bovenal gezondheidsrisico's. De norm nu is dat binnen 60 meter van hoogspanningsmasten en leidingen niet meer gebouwd en gewoond zou moeten worden vanwege het stralingsgevaar ($> 0,4$ microtesla). In Voorschoten staan woningen op circa 30 meter bij de masten 23 (Gemmekelaan), 26 (Ververflat e.o.), 31 (het Wedde) en 32 (station de Vink). Dit zijn de zgn. specifieke zorgmasten.

Op 12 maart jl. is het onderwerp weer besproken in een gemeentelijke Commissie. Met wederom een teleurstellende uitkomst over een belangrijk onderwerp: geen actie en we gaan de gezondheid monitoren, maar delen wel de zorg van de bewoners. Voornaamste achterliggende redenen: er is geen bewijs dat het een gezondheidsrisico oplevert en er is geen geld.

De commissieleden moesten het doen met een advies document met warrige cijfermatige onderbouwing, een onvolledig beeld van de problematiek en halve waarheden. Enkele voorbeelden: in de adviesnota wordt expliciet slechts gesteld dat “uit vele onderzoeken blijkt dat er geen aantoonbaar gezondheidsrisico is”. De mening van het Rijk in deze is echter aantoonbaar veel genuanceerder: gezondheidsrisico's zijn thans nog niet aangetoond maar er zijn wel aanwijzingen dat die er zijn. Het betreft dan o.m. leukemie voor kinderen, kanker en overige aandoeningen als Alzheimer. Dusdanig sterke aanwijzingen dat het Rijk tot stevige actie is overgegaan: een zgn. voorzorgbeleid. Een ruime uitkoop regeling van woningen onder masten, sinds 2018 verhoging van de bijdrage tot onderkabeling / verplaatsing van masten tot 85% van de kosten, mogelijkheden voor gemeenten om hun decentrale bijdrage van 15% ook met andere partijen als de provincie. Het is te duur werd onderbouwd met: staat niet in de begroting en we krijgen nog meer kostbare punten op de agenda als duurzaamheid, het accommodatiebeleid etc.

De coalitie bestaande uit VVD, D'66 en Groen Links met Voorschoten Lokaal steunde het college voorstel om weer niets te doen. Voorstellen van ONS voor een reserveringspot en CDA voor haalbaarheidsstudie, haalden het niet.

Wat wil de Alliantie Burgers Voorschoten (zie: <https://www.alliantie-burgers-voorschoten.nl/>) nu? Een probleem signaleren verplicht ook tot meedenken in termen van oplossingen en actie. Pak deze problematiek nu als gemeente voortvarend aan. Enkele suggesties:

- zet alle probleemmasten w.o. 23 en 26 op de landelijke urgentielijst,
- actualiseer het 2011 KEMA onderzoek naar straling,
- faseer de oplossing in urgente probleemmasten en overige hoogspanningsmasten,
- maak nu een jaarlijkse reservering om dit op te lossen,
- wordt lid van de gemeentelijke lobbyclub Platform Hoogspanningsmasten,
- stimuleer dat de provincie mee gaat betalen, net als Overijssel en Utrecht al doen, aan de decentrale kosten,
- zet de eerste stap en laat een haalbaarheidsverkenning uitvoeren naar financieel en technische (on) mogelijkheden maar bovenal naar haalbare creatieve oplossingen,
- en maak een business plan met financiële mogelijkheden van ander gebruik van vrijkomende gronden bij onderkabeling en verplaatsing van het tracé, als bijdrage in de kosten.

De Alliantie Burgers Voorschoten wil dit belangrijke dossier graag vlot trekken met andere partijen en roept Raad en College op hier aan mee te doen, vanuit haar eigen verantwoordelijkheid en in het belang van de burgers van Voorschoten. Geef met (voor)zorgplicht en behoorlijk bestuur inhoud aan dit dossier.